

Timbrul de arhitectura

Terenul comun: arhitectura ca act cultural

motto:

Orice gest arhitectural, reprezinta un act cultural atat al arhitectului, dar si al comanditarului sau. De aceea, arhitectura responsabilizeaza. Este cea mai buna imagine a starii la un moment dat a unei societati.

1) Context - Centenarul Ion Mincu

Anul 2012 reprezinta pentru comunitatea de arhitecti romani un moment foarte important fiind centenarul Ion Mincu, arhitectul considerat in mod unanim creatorul stilului neoromanesc si unul din fondatorii scolii romanesti de arhitectura. Activ la sfarsitul secolului al XIX-lea, Mincu a construit putin, insa prin lucrarile realizate a adus un suflu nou in peisajul arhitectural romanesc, dominat atunci de spiritul eclectic, neoclasic. Suflul l-a constat imbinarea in cadrul stilului arhitectural a unei directii inspirate din traditia constructiva si de viata romaneasca populara si urban-domestica. A rezultat, ceea ce la sfarsitul secolului al XIX-lea Occidental era in cautare, o arhitectura cu spirit local, denumita neoromaneasca. Eficienta acestui curent in cadrul contextului romanesc, este si astazi recunoscuta, productiile lui deosebindu-se de celelalte printr-o contextualizare specifica si sanatoasa de stil si spirit.

Interesant aici nu este doar parcursul arhitectural al lui Mincu, ci intreaga activitate a acestuia, el reusind sa imbine practica profesionala cu cea pedagogica de arhitectura si cu o cariera politica deosebita. Aceste trei laturi ale personalitatii sale s-au transpus in modul de gandire a arhitecturii. Aflat intr-un context arhitectural international care incuraja relevarea unor directii nationale, Mincu este in pas cu timpul sau, reusind sa gaseasca modalitatea de exprimare arhitecturala catalogata drept neoromaneasca. Schimbarea produsa de Mincu are in esenta o natura culturala, fiindca surprinde doua culturi de viata diferite: una internationala, alta romaneasca, traditionala, rurala si urbana. Din acest eclecticism de forme, expresii si atitudini transpare terenul comun care i-a permis autorului sa poata lega un spirit clasic, academic, beaux-artist de unul specific unei culturi nationale. *Terenul comun este insasi natura culturala a arhitecturii, capacitatea ei de a fi sensibila la diferitele aspecte ale vietii si de ale exprima sub diferite forme.* Mincu a reusit sa gaseasca aceasta forma pentru romani. In contextul international efortul lui Mincu nu a fost solitar.

Aproape fiecare cultura a avut si are inca arhitecti care incearca sa realizeze o arhitectura in spiritul national sau al unei anume comunitati. Desi multe din aceste exemple nu sunt totdeauna culte, spiritul contextualitatii intr-o lume deconstructuranta, reprezinta un subiect deschis. In acest sens arhitectura lui Ion Mincu, reprezinta in context romanesc, unul dintre cele mai bune exemple de arhitectura ca act cultural complex, a carei semnificatie exprima un fapt de viata, un mod de a fi si a vietui a unui popor. Caci o arhitectura ca act cultural semnifica un efort continuu de negociere intre diferiti factori ce definesc fenomene diverse umane. Aceste fenomene, in esenta, produc si determina arhitectura.

Inercarea de definire a unui substrat cultural complex reprezinta si efortul comunitatii contemporane de arhitecti romani, care prin organismele ei de organizare cauta sa realizeze evenimente, sa stabileasca legislatii care sa solidifice pozitia profesiei de arhitect in contextul romanesc. De aceea, aniversarea lui Mincu, presupune o rememorare a unui trecut benefic pentru profesia de arhitect, un trecut ce se datoreaza unei societati cultivate si culturale, specifica sfarsitului de secol XIX romanesc. Astazi, societatea romaneasca este in profunda schimbare sociala, economica si culturala, cu plusurile si minusurile inerente. Aici, profesia de arhitect, ce presupune o continua negociere si dialog cu factorii sociali, economici si culturali specifici, cauta sa se impuna din ce in ce mai mult si sa-si solidifice pozitia. Care ar fi finalitatea acestui efort? Un mai bun fond construit, un context mai sanatos si benefic comunitatii, un castig evident pe termen mediu si lung.

2) Timbrul de arhitectura – tematica si concept

In acest context, tematica pavilionului propusa de noi este „ Timbrul de arhitectura”. Editarea unui timbru presupune un act, o recunoastere oficiala a unui fapt cultural, social sau economic benefic general. Un timbru dedicat arhitecturii, care sa comemoreze pe arhitectul national al romanilor, semnalezaza o consolidare a pozitiei arhitectului in contextul social romanesc. Doar in felul acesta premiza unui bun cadru de vietuire poate fi asigurata: prin recunoasterea oficiala, sub diferite forme de actiune, a meritului unei profesii ce influenteaza vietuirea. Propunerea de timbru arhitectural nu implica doar prezentarea principalelor constructii ale lui Mincu, cele care au transformat peisajul arhitectural romanesc de la inceputul secolului XX, ci prezinta lucrari ale generatiilor ulterioare de arhitecti romani pana astazi. Selectia de lucrari a fost facuta in functie de importanta culturala avuta de aceste constructii precum si de autorii lor. Elementul, terenul lor comun, este o permeabilitate culturala specifica fiecarui moment istoric precum si a contextului politic, social si economic al vremurilor. Seria de timbre, ar infatisa efortul continuu al unei profesii de-a lungul timpului, de evolua si de a se

mentine, in ciuda unui context care ii este de multe ori potrivnic. Rezistenta s-a realizat printr-un dialog si negociere continua atat intre profesionistii romani si comandarii lor, dar si intre primii si colegii lor din alte tari si contexte. Experienta lor a fost o sursa de inspiratie comuna pentru profesie. In acest sens, alaturi de seria de timbre cu arhitecti romani, o serie de timbre cu texte-citate de arhitectura din personalitati ale domeniului a fost conceputa. Citatele au o valoare moralizatoare foarte mare si tocmai de aceea au un rol uneori chiar terapeutic. Ele isi gasesc locul in aceasta expozitie, ca un bun in comun al arhitectilor din toate timpurile si contextele. Citatele apartin nu doar arhitectilor. Cativa actori, muzicieni, poeti, persoane mondene isi sustin propriile pareri cu privire la arhitectura, imbogatind registrul imagistic al textelor si ideilor.

Expozitia infatiseaza o instalatie de stantat pagini de hartie, cu stampile pentru timbre seci specifice notarilor si actelor birocratice, de stat. Vizitatorii Pavilionului Romaniei primesc gratuit la intrare o hartie A4 pe care o pot stanta cu citate ale unor arhitecti preferati sau cu timbre reprezentand lucrarile lui Ion Mincu si a urmasilor lui. In momentul cand cineva apasa presa, un semnal electric declanseaza proiectarea pe perete a imaginii color a citatului sau lucrarii stantate respective. Peretii pavilionului devin suprafetele de expunere a jocului curiozitatii vizitatorilor.

Faptul ca fiecare vizitator poate tipari un timbru de arhitectura semnifica responsabilitatea pe care fiecare dintre noi o purtam in momentul in care fie initiem, fie consiliem, fie traim intr- un act de arhitectura.

In acest sens, mesajul Pavilionului Romaniei din cadrul Bienalei Venetia 2012 este ca terenul comun dintre arhitectura ca produs , arhitectura ca profesie, om, manifestarile si mediul sau, reprezinta un act cultural complex si responsabil de negociere, dialog si raspuns care trebuie cat mai mult respectat si oficializat.

Pavilionul PlayMincu:

“Timbrul de arhitectura”

Propunere proiect concurs Pavilionul Romaniei –Giardini,

la Bienala de Arhitectura Venetia 2012

Tematica generala: *common ground*

Descriere tehnica

Conceptul proiectului este simplu: o instalatie interioara interactiva care produce timbre de arhitectura. Timbrul este un document oficial, care atesta un fapt important pentru o comunitate. Gestul de a tipari un timbru de arhitectura este unul simbolic atragand atentia asupra importantei generale a arhitecturii asupra societatii. Timbrul poarta marca arhitectului Ion Mincu creatorul stilului neoromanesc, dorind sa comemoreze Anul Ion Mincu, anul 2012, extrem de important pentru cultura noastra. Timbrele tiparite in pavilion, sunt seci si nu sunt reale, ele neavand natura oficiala. Ele sunt doar o propunere, un gest, un “statement” tocmai pentru a mediatiza si a face lobby unui astfel de timbru in Romania si pentru o mai buna perceptie a profesiei de arhitect.

Instalatia este compusa din mai multe unitati interactive, in numar de 120. Fiecare unitate este alcatuita din: 1) Stampila de timbru sec, 2) Stativ metalic, 3) Videoproiector si laptop, 4) Dispozitiv electronic + sensor de pozitie, 5) Foi albe A4 puse la dispozitia vizitatorilor. De asemenea stampila are placute gravate cu negativul care va stanta foile. Stantele sunt propuneri de timbre sub sigla lui Ion Mincu, care contin, fie citate din arhitecti celebri la nivel international, fie surprind o istorie a celor mai semnificative cladiri de arhitectura inregistrata de istoria oficiala a arhitecturii romanesti, de dupa Ion Mincu. In momentul cand vizitatorul primeste o foaie, el poate sa se joace cu stampilele. In momentul in care stanteaza, un sensor de pozitie plasat in stampila transmite un impuls electric, laptopului si videoproiectorului proiectand pe peretele alb imaginea color, fotografica a pseudo-timbrului. Intreg sistemul de proiectie video, dar si de iluminare artificiala sta intr-o structura metalica care acopera luminatoarele, atmosfera si luminozitatea fiind determinate de sistemul de iluminare artificial, si de imaginile proiectate pe pereti. Intreg sistemul electronic si softul vor fi realizate de un artist media in colaborare cu un inginer de soft. Stativele metalice, si celelate structuri vor fi realizate de un sculptor in metal, colaborator al grupului curatorial.

Transportul instalatiei, va fi realizata relativ usor, unitatile interactive, fiind metalice si modulate, putand sa fie gazduite in cala unui avion, printre alte bagaje. Montarea si demontarea expozitiei, plus reglajul imaginilor, vor dura in jur de 2 zile(montaj), 2 zile(demontaj) si va necesita 5 oameni: in afara de structura metalica media care va trebui amplasata de 2 muncitori specializati sau alpinisti, (care pot veni din Romania), restul expozitiei poate fi amplasata chiar de echipa curatoriala. Pardoseala va fi vopsita in negru, peretii in negru, iar stativele metalice tot in negru. Stampilele de timbre seci vor fi din metal alb. Sistemul artificial de lumina va plasa cate un spot pe fiecare stampila. Stampilele se achizitioneaza de la firme de specialitate.

In cadrul pavilionului, vor fi realizate si cateva evenimente colaterale:

1) vernisaj + petrecere

2) un workshop cu studentii arhitecti : " schita de schita la Venetia",

3) o premiere a celor mai buni studenti de arhitectura din anii,1, 2, 3 de la facultatile de arhitectura din tara, cu bilete de vizita la Bienala.

4)Plastic Mincu

Evenimentul "Schita de schita la Venetia" este dedicat studentilor arhitecti Anul 2 de facultate si are ca tema realizarea unui design de timbre de arhitectura Ion Mincu. Schitele si studentii vor fi notati in tara, doi asistenti universitari indrumand acest grup. Evenimentul de premiere va fi dedicat cate unui grup de cate 15 studenti arhitecti de la fiecare facultate de arhitectura din tara.

Evenimentul Plastic Mincu consta in realizarea unor cutii cu plastilina si imagini de arhitectura dupa lucrarile lui Mincu. La workshop-ul din cadrul pavilionului Romaniei sunt invitati toti vizitatorii Bienalei, de la cei mai mici pana la cei mai mari. Toti sunt invitati sa se joace cu plastilina si sa reproduca obiectele de arhitectura realizate de Mincu. Dupa terminarea workshop-ului care va dura o saptamana in septembrie, cutiile vor fi donate unor gradinite din Romania. Gestul vrea sa atraga atentia asupra necesitatii pregatirii si acomodarii cu disciplina arhitecturii inca de timpuriu. Numai astfel o intelegere a arhitecturii dar si a profesiei va putea fi fondata pe apreciere, caci viitorii comanditari vor putea fi mai cultivati, ajungandu-se astfel la moto-ul expozitiei: arhitectura ca act cultural.

In ceea ce priveste promovarea, la stand-ul operatorilor de expozitie vor exista cateva materiale publicitare: brosure, tricouri imprimate, pungi imprimate. Interesant e faptul ca fiecare vizitator va pleca din pavilion cu cate un carton stantat care va contine titulatura: centenar Ion Mincu si pavilionul Romaniei.

Dupa inchiderea Bienalei, grupul curatorial va reutiliza instalatia in alte evenimente de arhitectura din tara:

- 1) Bienala de Arhitectura Bucuresti 2013
- 2) Anuala de Arhitectura Bucuresti 2013
- 3) Anuala de Arhitectura Brasov 2013
- 4) Festival de Arhitectura Cluj 2013
- 5) Street Delivery Bucuresti 2013
- 6) Anuala de Arhitectura Timisoara 2013

Grupul curatorial poate atrage si colaborari sub forma de barthere cu urmatoarele firme:

- a- Phillips ca barther pentru instalatia de iluminat artificial
- b- Coop ca barther pentru stampile
- c- Ruuki ca barther pentru standurile si structura metalica de sustinere a proiectoarelor

In acest caz suma devizului general scade cu cel putin 30% din suma prezentata in cadrul devizului.

Strategia de Promovare a pavilionului PlayMincu

Strategia de promovare a pavilionului se poate realiza pe mai multe paliere:

- 1) In Romania, inca din luna iunie, iulie si pe toata perioada bienalei, va trebui alimentata zona media cu anunturi, articole si invitatii legate de pavilion. Vor fi incheiate parteneriate media cu principalele trusturi de presa, care sa includa atat presa social/economica cat si cea culturala*
- 2) Dupa terminarea bienalei si expunerea ei in alte evenimente marcante de arhitectura din Romania, o noua campanie de presa va fi construita pe aceasta directie nationala*
- 3) Se va infiinta un cont facebook si youtube cu Play Mincu*
- 4) In cadrul Bienalei vor fi organizate 4 evenimente deschise unui public divers*
- 5) Vor fi realizate materiale promotionale care vor fi oferite publicului atat la Bienala cat si in Romania*
- 6) Pe toate machetele de presa si obiectele promotionale, vor fi inscriptionate cu siglele partenerilor si sponsorilor*